

PREDATORSKI ČASOPISI I IZDAVAČI

Svrha dokumenta

Ovaj dokument sastavljen je s ciljem upoznavanja akademske zajednice o postojanju i djelovanju tzv. „predatorskih časopisa i izdavača“.

Šta su predatorski časopisi?

Termin „predatorski časopis“ definirao je američki bibliotekar Jeffrey Beall kako bi opisao pojavu u kojoj izdavači ostvaruju profit od potencijalnih autora naplaćujući objavljivanje radova u časopisima koji ne zadovoljavaju kriterije za naučne časopise.

Kako ih prepoznati?

- Postupak recenzije ne postoji.
- Postupak recenzije nije jasno definiran.
- Časopis nema urednika ili se jedan urednik pojavljuje na različitim časopisima istog izdavača.
- Poziv za objavljivanje rada ili učešće u Redakciji u određenom časopisu dobili ste putem e-maila upućenog s domene besplatnog pružatelja usluga e-pošte.
- Poziv obično počinje navođenjem naslova nekog od vaših objavljenih radova kako biste imali dojam da izdavač prati vaš rad.
- Tekst poziva sadrži gramatičke i tipkarske greške.
- Navedena web stranica časopisa nije dostupna ili podsjeća na web stranice renomiranih izdavača.
- Adresa izdavača ne postoji ili je izmišljena.
- Ukoliko među članovima Redakcije prepoznate nekog člana, pokušajte ga kontaktirati kako biste provjerili ponudu za objavljivanje rada.
- Ukoliko postoji informacija o indeksiranosti časopisa, provjerite je u dostupnim bazama podataka ili kontaktirajte matičnu biblioteku za pomoć.
- Za objavljivanje rada izdavač traži novac od autora. Ponekad tek na kraju postupka, tj. prije samog objavljivanja rada.
- Naslov časopisa je sličan naslovu već renomiranog časopisa.
- Časopis pokriva više nesrodnih znanstvenih područja.
- ISSN časopisa i drugi međunarodni identifikatori publikacija nisu pravilno navedeni.
- Ako je u pitanju časopis u otvorenom pristupu, provjeriti da li se nalazi u Direktoriju časopisa u otvorenom pristupu (Directory of Open Access Journals - DOAJ).

Imam ponudu za objavljivanje rada, kako da postupim?

1. Pitajte matičnog bibliotekara za savjet.
2. „Think. Check. Submit“ je lista za procjenu kriterija časopisa. Riječ je o inicijativi koja pomaže autorima da identificiraju pouzdan časopis za objavljivanje radova.
Dostupno na: <https://thinkchecksubmit.org/>
3. Pogledajte Beallovu listu potencijalnih predatorskih časopisa i izdavača.
Dostupno na: <https://bealllist.weebly.com/standalone-journals.html>
4. Pogledajte dokumentaciju Međunarodnog komiteta za izdavačku etiku, COPE discussion documents.
Dostupno na: <https://publicationethics.org/resources/discussion-documents/cope-forum-5-november-2018-predatory-publishing>